

Informe jurídic sobre el Projecte de decret sobre la comercialització dels productes pesquers

Antecedents

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades el Projecte de decret sobre la comercialització dels productes pesquers, per a l'emissió d'informe.

El Projecte d'ordre consta d'exposició de motius, 35 articles, tres disposicions addicionals, una disposició derogatòria tres disposicions finals i onze annexos.

Examinat el Projecte, en relació amb el qual es remet a l'expedient corresponent disponible al Portal de la Transparència, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i d'acord amb l'informe de l'Assessoria Jurídica s'emet l'informe següent.

Fonaments Jurídics

I

L'article 36.4 del Reglament (UE) 2016/679, del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades (en endavant, RGPD), disposa que *“los Estados miembros garantizarán que se consulte a la autoridad de control durante la elaboración de toda propuesta de medida legislativa que haya de adoptar un Parlamento nacional, o de una medida reglamentaria basada en dicha medida legislativa, que se refiera al tratamiento”*.

De conformitat amb allò establert a l'article 5.m) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, li correspon a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades emetre informe, amb caràcter preceptiu, sobre les disposicions que afectin la protecció de dades de caràcter personal.

L'article 8.2.f) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, disposa que és funció de la directora de l'Autoritat emetre informe, amb caràcter preceptiu, dels avantprojectes de llei, dels projectes de disposicions normatives que elabori el Govern per raó d'una delegació legislativa i dels projectes de reglaments o disposicions de caràcter general que afectin la protecció de dades de caràcter personal.

En conseqüència, el present informe s'emet en base a les esmentades previsions de l'article 36 de l'RGPD i dels articles 5 i 8 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

D'acord amb l'article 17.2 de la Llei 32/2010, aquest informe es publicarà al web de l'Autoritat un cop notificat a les persones interessades, amb l'anonimització prèvia de les dades de caràcter personal.

II

Pel que fa al marc normatiu en què se situa el projecte, l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix a l'article 119.4 que correspon a la Generalitat de Catalunya la competència compartida en matèria d'ordenació del sector pesquer, que inclou, entre d'altres matèries, les llotges de contractació.

El Projecte d'ordre fa menció, en l'exposició de motius, a la normativa europea en la matèria, i exposa el següent:

“La Llei 2/2010, de 18 de febrer, de pesca i acció marítimes regula en el capítol V la comercialització dels productes pesquers amb els objectius següents: la millora de la qualitat dels productes de la pesca, la participació del sector pesquer en el procés de comercialització, la valorització dels productes pesquers de Catalunya i la pràctica d'un comerç responsable. Concretament, els articles 89 i següents de l'esmentada Llei 2/1010 estableixen que correspon al departament competent en matèria de pesca i afers marítimes l'autorització de l'activitat de primera venda dels productes pesquers i d'instal·lacions vinculades als processos de desembarcament i primera venda, l'ordenació i control de la comercialització, les prohibicions i les mesures de foment.

En aquest marc normatiu, aquest decret té com objectiu principal regular a Catalunya la comercialització dels productes pesquers tot garantint el seu control i qualitat, la sostenibilitat dels recursos i la promoció del producte de proximitat amb la finalitat de millorar la competitivitat del sector pesquer, així com promoure els nous models de governança pesquera mitjançant el distintiu de producte de cogestió.”

Així, i segons disposa l'article 1.1 del Projecte examinat, aquest té per objecte regular, en l'àmbit de Catalunya:

- “a) La primera venda dels productes pesquers a Catalunya, en el marc de la normativa europea i estatal aplicable, d'acord amb la definició de l'article 2.2.a).*
- b) Les obligacions en matèria de traçabilitat dels productes pesquers des de la captura, el desembarcament, la venda i transport fins al consumidor final i els documents vinculats en aquestes fases de la comercialització.*
- c) Els distintius voluntaris “Peix de llotja” i “Producte de cogestió” per als productes pesquers procedents de l'activitat extractiva i el marisqueig, i l'acreditació voluntària “Venda de proximitat” per a tots els productes pesquers.*
- d) El procediment de reconeixement de les organitzacions professionals en el sector dels productes de la pesca i l'aqüicultura (organitzacions de productors i les seves associacions i les organitzacions interprofessionals) de Catalunya.”*

L'article 2.2 del Projecte que s'examina, inclou, entre d'altres, les següents definicions:

“(..).

- c) Mariners a la part: mariners professionals que obtenen el seu salari segons les captures realitzades per una embarcació pesquera, comptabilitzat com una part del total del valor econòmic de les captures.*
- d) Productor: la persona física o jurídica que utilitza mitjans de producció per obtenir producte de la pesca extractiva, del marisqueig o de l'aqüicultura amb la finalitat*

d'introduir-los al mercat. Tenen la consideració de productors, els armadors, els mariners a la part, els mariscadors i els titulars d'instal·lacions d'aqüicultura.

(...).

i) Operador: persona física o jurídica que té o explota una empresa dedicada a una activitat vinculada a qualsevol de les fases de la cadena de producció, transformació, comercialització, distribució i comerç minorista de productes pesquers.

j) Compradors registrats: operadors registrats per les llotges o establiments autoritzats per la primera venda de productes pesquers, a fi de poder adquirir productes pesquers que tinguin l'obligació de generar una nota de venda.

(...)."

Així mateix, l'article 19 del Projecte examinat es refereix al "Registre de compradors", i disposa el següent:

"19.1 Les persones concessionàries de les llotges o establiments autoritzats han de registrar els compradors que intervenen en la primera venda. Es consideren compradors les persones físiques o jurídiques que reuneixin els requisits legals establerts per a l'exercici d'aquesta activitat professional.

(...)."

En la mesura que arran de les previsions del Projecte de decret, es dugui a terme un tractament de dades de persones físiques, en qualitat de pescadores, de transportistes -a les que també es refereix el projecte-, en qualitat d'empresàries, operadores o productores, cal fer avinent que aquest tractament de dades de persones físiques estarà subjecte als principis i garanties de la normativa de protecció de dades personals (RGPD i Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de dades personals i garantia de drets digitals (LOPDGDD)).

L'RGPD defineix les dades personals com "***toda información sobre una persona física identificada o identificable («el interesado»).*** Se considerará persona física identificable toda persona cuya identidad pueda determinarse, directa o indirectamente, en particular mediante un identificador, como por ejemplo un nombre, un número de identificación, datos de localización, un identificador en línea o uno o varios elementos propios de la identidad física, fisiológica, genética, psíquica, económica, cultural o social de dicha persona" (article 4.1)).

També disposa que "***la protección otorgada por el presente Reglamento debe aplicarse a las personas físicas, independientemente de su nacionalidad o de su lugar de residencia, en relación con el tratamiento de sus datos personales. El presente Reglamento no regula el tratamiento de datos personales relativos a personas jurídicas y en particular a empresas constituidas como personas jurídicas, incluido el nombre y la forma de la persona jurídica y sus datos de contacto***" (considerant 14 RGPD).

Així, cal recordar que la normativa de protecció de dades no resulta d'aplicació a les persones jurídiques.

No així les dades dels empresaris individuals, de professionals liberals, com podria ser el cas de persones físiques les dades de les quals es tractaran arran de la norma examinada (per exemple, algunes de les dades de persones físiques que es recullen en alguns dels Annexos del Projecte), o d'altres persones físiques, que puguin actuar com a representants de persones jurídiques productores, per exemple, informació que sí queda protegida per la dita normativa de protecció de dades.

III

Des de la perspectiva de la protecció de dades, i vist el marc normatiu en el que es situa el Projecte d'ordre, el tractament de dades dels diferents col·lectius professionals que siguin persones físiques, podria tenir suficient habilitació jurídica als efectes de l'article 6.1.e) de l'RGPD, en la mesura que el tractament de les dades per part de l'Administració pública competent es justificaria pel compliment d'una missió realitzada en interès públic o en l'exercici dels poders públics del responsable (en aquest cas, el Departament).

Com ha posat de manifest abastament aquesta Autoritat (entre d'altres, al dictàmens CNS 29/2019 o CNS 13/2022, o en els informes IAI 52/2018 o IAI 10/2023, o en els informes PD 15/2021 i PD 5/2023, disponibles al web de l'Autoritat), el caràcter públic, si escau, dels registres, que pugui estar previst a la normativa aplicable, no ha de pressuposar necessàriament l'accés o la difusió posterior de qualsevol tipus d'informació personal que aquests registres puguin contenir, o que aquesta informació hagi de ser difosa a través de qualsevol sistema i amb un abast generalitzat.

Com ha manifestat aquesta Autoritat, que hi hagi habilitació suficient per tractar i recollir en un registre, per part de l'administració corresponent, determinada informació personal (ex. art. 6.1.e) RGPD, si escau), no comporta que aquestes mateixes dades hagin de ser necessàriament objecte de difusió posterior.

Com hem apuntat, l'article 19 del Projecte examinat es refereix al "**Registre de compradors**", i disposa el següent:

"19.1 Les persones concessionàries de les llotges o establiments autoritzats han de registrar els compradors que intervenen en la primera venda. Es consideren compradors les persones físiques o jurídiques que reuneixin els requisits legals establerts per a l'exercici d'aquesta activitat professional.

*19.2 **Les dades dels compradors que s'han de registrar** són el NIF/CIF, adreça o domicili social, correu electrònic, telèfon i persona de contacte. Aquestes dades es sotmeten al règim de protecció establert pel Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques respecte del tractament de dades personals i la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), i la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals."*

En aquest punt, cal valorar positivament no només la menció explícita a que les dades dels compradors -que es tractin en el Registre corresponent- es troben sotmeses al règim de protecció de l'RGPD i l'LOPDGDD, sinó que també es concreten quines serien aquestes

dades personals que es tractarien (“El NIF/CIF, adreça o domicili social, correu electrònic, telèfon i persona de contacte.”).

Això aporta claredat i transparència pel que fa a la informació personal tractada en aquest concret Registre. Recordem, en aquest sentit, que les dades personals han de ser tractades de manera lícita, lleial i transparent en relació amb l’interessat (principis de licitud, lleialtat i transparència (art. 5.1.a) RGPD).

Ara bé, més enllà d’això, fem notar que el Projecte de decret no conté cap indicació específica respecte si determinada informació continguda en el Registre de compradors (art. 19 del Projecte) estaria sotmesa a difusió en aplicació del que pugui preveure la normativa aplicable, i en quins termes.

Segons la Memòria General del Projecte (disponible, com hem dit, al Portal de la Transparència): “Aquest registre donarà compliment a l’article 59.2 del Reglament 1224/2009 sobre els compradors registrats, i a l’article 6 del Reial Decret 418/2015. També es regula el sistema de garanties que han de consignar els compradors autoritzats per poder accedir a comprar a una llotja pesquera.”

Per la informació disponible, la referència al Reglament 1224/2009 s’entén feta al Reglament (CE) 1224/2009 del Consell, de 20 de novembre de 2009, pel qual s’estableix un règim comunitari de control, especifica les normes de la política pesquera comuna en totes les etapes de la comercialització dels productes pesquers, des de la primera venda fins a la venda al detall.

Segons l’article 59 del dit RUE 1224/2009:

“1. Los Estados miembros velarán por que todos los productos de la pesca se registren o se vendan por primera vez en una lonja, o a compradores autorizados u organizaciones de productores.

*2. El comprador que adquiera productos de la pesca de un buque pesquero en primera venta **deberá estar registrado** ante las autoridades competentes del Estado miembro donde tenga lugar la primera venta. A efectos del registro, cada comprador estará identificado con arreglo a su número de IVA, número de identificación fiscal u otro elemento de identificación único con el que figure en las bases de datos nacionales.*

(...).”

Per la seva banda, l’article 6 del Reial decret 418/2015, de 29 de maig, que regula la primera venda dels productes pesquers, disposa que:

“1. Las lonjas y los establecimientos autorizados y sus concesionarios, para realizar la venta de los productos pesqueros que tengan obligación de efectuar una nota de venta según el artículo 7, cualquiera que sea su cifra de negocio, deberán reunir, al menos, los siguientes requisitos:

(...).

*d) Comunicarán el alta y baja de **compradores registrados a las comunidades autónomas, que deberán elaborar un censo**, en consonancia con lo dispuesto en el artículo 2.2.e). Para ello podrán utilizar la aplicación informática establecida en la disposición*

adicional primera del presente real decreto, sin perjuicio de la normativa autonómica que le sea de aplicación.”

En definitiva, aquestes previsions, a les que es refereix la Memòria general en relació amb el Registre de compradors (art. 19 Projecte), tampoc no permeten aclarir quines serien les previsions, si escau, respecte la difusió de determinada informació del Registre de compradors, que pugui derivar-se de la normativa aplicable.

Per tot això, i als efectes que interessin en aquest informe, seria recomanable, en la mesura del possible, una major transparència i concreció, en el cas que de la normativa aplicable es prevegi la naturalesa pública del Registre de compradors i, en conseqüència, una major concreció respecte de la informació personal, sotmesa a la normativa de protecció de dades, que podria ser objecte de difusió.

En qualsevol cas, i des de la perspectiva de la protecció de dades, recordem que cal donar compliment, entre d'altres, al principi de minimització (art. 5.1.c) RGPD), segons el qual les dades objecte de tractament (en aquest cas, si escau, de difusió de dades de persones físiques tractades al Registre examinat) hauran de ser únicament les adequades, pertinents i limitades a allò necessari per a la finalitat prevista.

IV

Fem notar que el Capítol 5 del Projecte de decret examinat (arts. 28 i ss.) conté diferents previsions respecte els distintius dels productes pesquers.

Així, segons l'article 28.9 del Projecte, relatiu al distintiu "Peix de llotja", preveu que:

“28.9 La direcció general competent en matèria de pesca i aqüicultura ha de publicar al seu web la llista d'operadors autoritzats per a la utilització del distintiu.”

Igualment, segons l'article 29.9 del Projecte, relatiu al distintiu "Peix de cogestió", preveu que:

“29.9 La direcció general competent en matèria de pesca i aqüicultura ha de publicar al seu web la llista d'operadors autoritzats per a la utilització del distintiu.”

Finalment, i respecte l'acreditació "Venda de proximitat" dels productes pesquers (article 30 del Projecte), l'apartat 9 del mateix article 30 preveu que:

“30.9 La direcció general competent en matèria de pesca i aqüicultura ha de publicar al seu web la llista d'operadors acreditats.”

En relació amb les previsions normatives esmentades, i partint de la premissa que els operadors als quals es refereixen aquestes previsions poden ser persones físiques (segons es desprèn del contingut del propi Projecte, com ha quedat dit), cal fer avinent que les dades personals que siguin objecte de publicació en les llistes d'operadors a què es refereixen aquests articles (28.9, 29.9 i 30.9 del Projecte), hauran de ser les mínimes imprescindibles per a la finalitat del tractament, per aplicació del dit principi de minimització (art. 5.1.c) RGPD), al que ens hem referit.

Conclusió

Examinat el Projecte de decret sobre la comercialització dels productes pesquers, es considera adequat a les previsions establertes a la normativa sobre protecció de dades personals, sempre que es tinguin en compte les consideracions fetes en aquest informe.

Barcelona, 27 de febrer de 2024